

BELEIDSNOTITIE

28 APRIL 2003

DE BEREIKBAARHEID EN SPREIDING VAN DE NIJMEEGSE BASISCHOLEN EN DE SAMENSTELLING VAN DE SCHOOLPOPULATIES

DE BEREIKBAARHEID EN SPREIDING VAN DE NIJMEEGSE BASISCHOLEN EN DE SAMENSTELLING VAN DE SCHOOLPOPULATIES.

Inhoudsopgave

Vooraf: begrippenlijst

1. Aanleiding
2. Uitgangspunten voor de bereikbaarheid en spreiding van Nijmeegse onderwijsvoorzieningen.
  - 2.1. Inleiding
  - 2.2. Uitgangspunten
3. De huidige situatie nader bekeken.
  - 3.1. Belangrijkste gegevens samengevat
4. Is er sprake van een probleem?
  - 4.1. Is de spreiding en bereikbaarheid van scholen in Nijmegen in het geding?
  - 4.2. Hoe staat het met de spreiding van Traditionele vernieuwingsscholen over de stad?
  - 4.3. Is er sprake van etnische segregatie?
  - 4.4. Is er sprake van sociaal-economische segregatie?
  - 4.5. Conclusies: welke scholen hebben een probleem en op welke scholen moeten we de ontwikkelingen blijven volgen, opdat er geen probleem ontstaat?

Bijlagen:

1. De belangrijkste gegevens uit het rapport 'leerlingstromen' per wijk op een rij.
2. Een voorstel voor maatregelen/beleidsafspraken:
  - a. Maatregelen gericht op de scholen die worden bedreigd met opheffen.
  - b. Maatregelen gericht op de scholen waar sprake is van etnische segregatie en sociaal-economische segregatie

Gewichtsléerling

In het primair onderwijs wordt formatie aan scholen toegekend op basis van de ‘gewichten van de leerlingen’. Leerlingen zijn in verschillende gewichtscategorieën verdeeld, omdat verondersteld wordt dat de sociale, culturele en/of economische achtergrond van kinderen bepalend is voor hun ‘startsituatie’ en hun begeleidingsbehoefte in het onderwijs.

De volgende categorieën worden gehanteerd:

- 1,00 autochtone leerling
- 1,25 een autochtoon kind met laagopgeleide ouders
- 1,40 schipperskinderen
- 1,70 woonwagen en zigeunerkinderen
- 1,90 allochtone leerling met tenminste één laag opgeleide ouder

Zwarte school

Een school met meer dan 50% allochtone leerlingen. Wat we echter nadrukkelijk *niet* zeggen is dat het *een probleem* is als een school een zwarte school is. Alleen als het percentage allochtone leerlingen op school sterk afwijkt van het percentage allochtonen dat in de wijk woont, vraagt de situatie om aandacht.

Onderwijskansenschool

Een school met meer dan 50% gewichtsléerlingen. Wat we echter nadrukkelijk *niet* zeggen is dat het *een probleem* is als een school een onderwijskansenschool is. Alleen als het percentage gewichtsléerlingen op school sterk afwijkt van het percentage gewichtsléerlingen dat in de wijk woont, vraagt de situatie om aandacht.

Etnische segregatie

Er is sprake van etnische segregatie, wanneer de samenstelling van de schoolpopulatie qua etniciteit meer dan 10% afwijkt van de basisgeneratie in de wijk. Dus: er zitten meer dan 10% méér allochtone leerlingen op school dan het percentage allochtone leerlingen dat er in de wijk woont.

Sociaal-economische segregatie

Er is sprake van sociaal-economische segregatie, wanneer de samenstelling van de schoolpopulatie qua gewichtsléerlingen meer dan 10% afwijkt van de basisgeneratie in de wijk. Dus: er zitten meer dan 10% méér gewichtsléerlingen op school dan het percentage gewichtsléerlingen dat er in de wijk woont.

1. Aanleiding

In het Integraal Huisvestingsplan 2001-2004 is aangegeven dat het van belang is om, in overleg met de Nijmeegse schoolbesturen, te kijken hoe het staat met de spreiding en bereikbaarheid van de basisscholen in Nijmegen. Hoe gaat het met de scholen? Is er een school in iedere wijk? Is er voldoende keuze aan scholen?

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is destijds het volgende geformuleerd: het is gewenst om reeds op korte termijn een commissie uit het besturenberaad te formeren om deze problematiek nauw te volgen en tot oplossingen te komen. In het besturenberaad is de aanbeveling uit het IHP op 23 augustus 2000 overgenomen. Op 4 oktober 2000 heeft het besturenberaad de commissie Spreiding en Bereikbaarheid ingesteld. In overleg met deze commissie is een onderzoek gedaan door de afdeling onderzoek en statistiek, naar de leerlingstromen in Nijmegen. Dit onderzoek is begin februari afgerond. Op basis van dit onderzoek is de voorliggende notitie tot stand gekomen.

De notitie is als volgt opgebouwd:

1. Er zijn uitgangspunten geformuleerd over de volgende zaken:
  - de bereikbaarheid van scholen,
  - de spreiding van scholen over de stad,
  - de opheffing van scholen,
  - etnische segregatie,
  - sociaal-economische segregatie.
2. Daarnaast is gekeken naar de actuele situatie in Nijmegen. Hoe staat het er voor met de Nijmeegse scholen? Worden er scholen met opheffen bedreigd? Zijn er zwarte scholen in Nijmegen? Gaan kinderen in of buiten de eigen wijk naar school? Zijn er scholen met een leerlingpopulatie die geen afspiegeling vormt van de wijk? Enz.

In de bijlagen treft u:

1. Een samenvatting van de belangrijkste gegevens uit het onderzoek.
2. Een voorstel van de 3 grote schoolbesturen primair onderwijs, voor maatregelen / beleidsafspraken:
  - a. Maatregelen gericht op de scholen die worden bedreigd met opheffen.
  - b. Maatregelen gericht op de scholen waar sprake is van etnische segregatie en sociaal-economische segregatie.

2. Uitgangspunten voor de bereikbaarheid en spreiding van Nijmeegse onderwijsvoorzieningen voor basisonderwijs

2.1 Inleiding

Deze notitie gaat over de scholen in Nijmegen en de keuzes die ouders maken om hun kinderen wel of niet op een bepaalde school te plaatsen. De gemeente en de schoolbesturen vinden het van belang dat er voldoende mogelijkheden zijn voor ouders om een school voor hun kinderen te kiezen. Daarvoor is het van belang dat er voldoende verschillende scholen verspreid over de stad zijn. Daarnaast speelt het maatschappelijk verschijnsel van toenemende segregatie. Dit houdt in dat er groepen mensen met verschillende sociaal-culturele en sociaal-economische achtergronden samen in één land leven, maar steeds meer van elkaar gescheiden lijken te leven. De laatste tijd worden steeds vaker discussies gevoerd over de sociale samenhang of eerder de sociale instabiliteit, gevoelens van onveiligheid en de integratie van verschillende etnische groepen. Er zou de laatste jaren sprake zijn van een afname van collectieve verantwoordelijkheid voor de samenleving, minder respect voor elkaar, meer agressie op straat en in het sociale leven. De sociale functie van het onderwijs krijgt een nog grotere rol nu de beleving van sociale samenhang afneemt. De school kan de sociale binding van bewoners in de wijk bevorderen. Veronderstelt wordt dat sociale binding op wijkniveau, de plek waar mensen wonen, het sociaal functioneren van de maatschappij bevordert. Van het onderwijs wordt gevraagd hierin een stimulerende rol spelen.

De meeste ouders maken individueel de keuze voor een school. Ouders willen het beste voor hun kind en kiezen voor een school waar ze zich thuis voelen of waarvan ze veronderstellen dat er kwalitatief goed onderwijs wordt gegeven. De eerste keuze wordt vaak bepaald door de etnische en de sociaal-economische samenstelling van de schoolpopulatie. Veel ouders willen hun kind niet 'opofferen' aan de multi-culturele samenleving en kiezen voor een school met meer 'soortgelijke' kinderen. De keuze voor kwalitatief beter onderwijs wordt vaak ook gemaakt op basis van de etnische en de sociaal-economische samenstelling van de schoolpopulatie. Een *concentratie* van kinderen met een lagere sociaal-economische of een bepaalde etnische achtergrond brengt het leerniveau omlaag, dat is algemeen bekend. Taalachterstand en een laag opleidingsniveau van ouders blijken de meest bepalende indicatoren te zijn voor de startsituatie van kinderen in het onderwijs. Op scholen met een *concentratie* van kinderen met een goede Nederlandse taalbasis en ouders met een hoger opleidingsniveau, kunnen kinderen zich aan elkaar optrekken. De keuze voor een 'kwalitatief' goede school is dus geen keuze gebaseerd op de kwaliteit van het geboden onderwijs op de school, maar is gebaseerd op de samenstelling van de schoolpopulatie en wordt bepaald door *concentraties* van groepen leerlingen. Als iedere ouder de schoolkeuze voor zijn kinderen individueel maakt, dan is het zeer begrijpelijk dat er witte en zwarte scholen ontstaan en dat deze ontwikkeling zichzelf versterkt. De kansen verschillen tussen groepen kinderen blijven op deze manier in stand. Veel ouders geven echter ook aan dat ze een school in de buurt prefereren, mits het niet ten koste gaat van de ontwikkelingskansen van hun kind. Als meerdere ouders in de wijk een andere keuze zouden maken, dan zou de schoolpopulatie er op een aantal scholen anders uit kunnen gaan zien. Dit brengt vervolgens ook andere ontwikkelingskansen met zich mee, omdat immers de *concentratie* van groepen allochtone kinderen of van autochtone kinderen van hoger opgeleide ouders afneemt, waardoor de daaraan gekoppelde positieve (kinderen trekken zich aan elkaar op) of negatieve (kinderen worden m.n. in hun taalontwikkeling niet door elkaar gestimuleerd) effecten ook zullen afnemen.

In Nijmegen is er al een aantal jaren geleden voor gekozen de basisschool een centrale en aantrekkelijke plek in de wijk te geven voor verschillende bewoners in de wijk. Daar is door de gemeente, schoolbesturen, scholen en andere instellingen flink in geïnvesteerd. Daarnaast is de bereikbaarheid en spreiding van scholen over de stad een belangrijk goed. Om ouders keuzemogelijkheden te geven, moet het voortbestaan van scholen in wijken worden gegarandeerd. Grote leerlingstromen leiden tot groei van bepaalde scholen en inkrumping van andere scholen. Zo kan het zijn dat er in bepaalde wijken heel veel lokalen bijgebouwd moeten worden, terwijl er elders in de stad lokalen leeg komen te staan, omdat het individuele keuzegedrag van ouders leidt tot bovengenoemd patroon. En er komt een punt dat scholen onder de opheffingsnorm zakken en dus met

opheffen worden bedreigd. Als het zover komt dat scholen in bepaalde wijken hun deuren moeten sluiten, dan komt de bereikbaarheid en spreiding van scholen over de stad in het geding.

De vraag is nu hoe het er in Nijmegen voor staat. Zoals al gezegd is het van belang dat ouders een goede school voor hun kinderen kunnen kiezen en is het van belang dat scholen op een goede manier kunnen blijven bestaan en een bijdrage kunnen leveren aan de sociale binding in de samenleving. In de volgende paragraaf zijn uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan in de hoofdstukken 3 en 4 is gekeken naar de huidige situatie op de Nijmeegse scholen. Op basis daarvan worden in hoofdstuk 5 concrete oplossingsrichtingen voorgesteld.

2.2. Uitgangspunten voor de bereikbaarheid en spreiding van Nijmeegse onderwijsvoorzieningen

a. De omvang in relatie tot opheffingsgevaar

Er mag nooit een situatie ontstaan waarin een school zomaar wordt gesloten. Gemeente en schoolbesturen bewaken dit uitgangspunt door per school die met opheffen wordt bedreigd na te gaan wat nodig en wenselijk is. Voor Nijmegen geldt momenteel een opheffingsnorm voor het basisonderwijs van 180 leerlingen (CFI/BPO 2002/8295.6 d.d. 18-10-2002). Uitgaande van een veiligheidsmarge boven de opheffingsnorm van 25% leidt dat tot een omvang van 223 leerlingen. Scholen die onder dit leerlingaantal zitten komen in de gevarezone terecht: gemeente en schoolbesturen zullen gezamenlijk besluiten over de toekomst van deze scholen.

b. Bereikbaarheid:

In principe moet er in elke wijk één (al dan niet zelfstandige) onderwijsvoorziening zijn, vanwege het belang van de school en zijn maatschappelijke context. De ontwikkeling van Open wijkscholen past bij dit uitgangspunt. N.B. Dit sluit ook aan bij het keuzegedrag van ouders. Ouders blijken in eerste instantie te kiezen voor bereikbaarheid in 2^e instantie voor kwaliteit en pas in 3^e instantie voor denominatie (openbaar, katholiek, protestant, islamitisch).

c. Denominatieve spreiding:

Uitgangspunt moet zijn dat er in elk stadsdeel de keuze is tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

d. Traditionele vernieuwingsscholen:

Het streven is er op gericht per stadsdeel een zo groot mogelijke diversiteit aan scholen te realiseren wat betreft hun pedagogische en didactische concepten. Traditionele vernieuwingsscholen zijn scholen die zich baseren op een specifiek pedagogisch concept zoals Montessori (Montessori onderwijs), Petersen (Jenaplan), Parkhurst (Dalton) of Steiner (Vrije school).

e. Etnische segregatie:

Er wordt tegenwoordig veel gediscussieerd over 'zwarte scholen'. Dit zijn scholen waar veel allochtone leerlingen zitten. Soms wordt een school een zwarte school genoemd als er meer dan 50% allochtone leerlingen op de school zitten. Soms wordt er pas van een zwarte school gesproken als er meer dan 75% allochtone leerlingen op school zitten. In dit rapport gaan we uit van een grens van 50%. Wat we echter nadrukkelijk *niet* zeggen is dat het *een probleem* is als een school een zwarte school is. Alleen als het percentage allochtone leerlingen op school sterk afwijkt van het percentage allochtonen dat in de wijk woont, vraagt de situatie om aandacht. Wanneer er grote verschillen zijn tussen de samenstelling van de basisgeneratie in een wijk en de samenstelling van de schoolpopulatie qua etniciteit, dan is er sprake van etnische segregatie. In dit rapport is uitgegaan van een grens van 10% verschil: er is sprake van een zwarte of witte vlucht, wanneer de samenstelling van de schoolpopulatie qua etniciteit meer dan 10% afwijkt van de basisgeneratie in de wijk.

f. Sociaal-economische segregatie:

In het primair onderwijs wordt formatie aan scholen toegekend op basis van de 'gewichten van de leerlingen'. Leerlingen zijn in verschillende gewichtencategorieën verdeeld, omdat verondersteld wordt dat de sociale, culturele en/of economische achtergrond van kinderen bepalend is voor hun

'startsituatie' en hun begeleidingsbehoefte in het onderwijs. In dit rapport gaan we er vanuit dat de situatie om aandacht vraagt wanneer er grote verschillen zijn tussen de samenstelling van de basisgeneratie in een wijk en de samenstelling van de schoolpopulatie qua leerlinggewicht. Ook hier zijn we uitgegaan van een grens van 10% verschil: er is sprake van sociaal-economische segregatie, wanneer de samenstelling van de schoolpopulatie qua leerlinggewicht meer dan 10% afwijkt van de basisgeneratie in de wijk.

g. PR, kwaliteit en marketing:

Het imago van de school en de kwaliteit van het onderwijs op de school komen niet altijd overeen waardoor een school in zijn voortbestaan kan worden bedreigd. Het is belangrijk hier aandacht aan te schenken.

3. De huidige situatie nader bekeken.

De afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente heeft gegevens verzameld over de Nijmeegse scholen. Er zijn leerlingprognoses gemaakt van het basisonderwijs voor de periode 2002-2015. Daarnaast is in het afgelopen jaar (2002) onderzoek gedaan naar het bestaan van leerlingstromen tussen wijken in Nijmegen en de consequenties van eventueel bestaande leerlingstromen voor de schoolpopulaties. Voor de duidelijkheid: er is sprake van een leerlingenstroom als kinderen naar een school gaan in een andere wijk dan de wijk waar ze wonen. Dit heeft geresulteerd in het rapport 'Leerlingstromen en de samenstelling van schoolpopulaties'. In de bijlage van deze notitie zijn de belangrijkste gegevens uit dit rapport per wijk op een rij zijn gezet.

3.1. Belangrijkste gegevens samengevat

De belangrijkste gegevens uit het rapport zijn hieronder samengevat:

- Uit het onderzoek blijkt dat er in heel Nijmegen 43% van de kinderen niet in de eigen wijk naar school gaat: in Oost gaat het om 55%, in Zuid om 44%, in West om 43%, in Dukenburg 38% en in de Lindenholt 32%.
- Wat betreft de samenstelling van de stromen is er een klein verschil te constateren tussen autochtone en niet-westers allochtone leerlingen: 42% van de autochtone leerlingen gaat in een andere wijk naar school, tegenover 34% van de niet wester allochtone leerlingen. In West is het verschil echter 2 keer zo groot: er stroomt 20% minder allochtone leerlingen uit de wijk dan autochtone leerlingen.
- Wat betreft de samenstelling van de stromen is er eveneens een verschil te constateren tussen 1,0 leerlingen en gewichtsleerlingen (1,25 en 1,9): 39% van de 1,0 leerlingen gaat in een andere wijk naar school. Van de gewichtsleerlingen gaat 29% niet in de eigen wijk naar school. In West is het verschil nog veel groter: 62% van de 1,0 leerlingen gaat niet in de eigen wijk naar school. In Dukenburg is dat percentage een stuk lager: slechts 30% van de 1,0 leerlingen gaat buiten de eigen wijk naar school.
- Deze leerlingstromen hebben consequenties voor de omvang van scholen. De kleine scholen zitten allemaal in wijken met een vertrekoverschot. De grote scholen staan in wijken met een instroomoverschot. Scholen met een geprofileerder onderwijssysteem beïnvloeden de leerlingstroom ook: deze scholen trekken een groot deel van hun leerlingen uit andere wijken.
- De leerlingstromen hebben ook consequenties voor de samenstelling van de schoolpopulatie. De schoolpopulatie wordt natuurlijk in eerste instantie bepaald door de samenstelling van de wijkpopulatie (basisgeneratie), maar wordt ook bepaald door de leerlingstromen. De afwijkingen qua etniciteit zijn niet extreem groot, omdat op de meeste scholen de verschillen onder de 10% blijven. Op 7 van de 36 bij het onderzoek betrokken scholen is er echter een verschil van meer dan 10%, namelijk tussen de 11 en de 17%: Abibakr, Klumpert (17), Groot Nijeveld (13), Wieken (16) Zonnewende (13), Aldenhove (12,7) en de Nutsschool Lankforst (10,7).
- De gevolgen van de leerlingstromen voor de schoolpopulatie qua gewichtsleerlingen is groter. De verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie blijven op de helft van de scholen onder de 10%. Maar op 17 van de 36 scholen zijn de verschillen echter groter. Op 13 van deze scholen zitten minder 1,0 leerlingen dan de basisgeneratie. Abibakr, de Klumpert (26), Groot Nijeveld (25), Aquamarijn (23), Wieken (24), Michiel de Ruijter (18), Zonnewende (27), Octaaf (15), Klokkenberg (11), Kleine Wereld (13), Dukendonck (12), Nutsschool Lankforst (23), Bloemberg (16). Op de vier andere scholen is het verschil ook meer dan 10%, maar op deze scholen zitten meer dan 10% méér 1,0 leerlingen dan de basisgeneratie: Vossenburcht (21), Nicolaasschool (35), Montessori Dukenburg (75), Montessori Lindenholt (16).

4. Wanneer vraagt de situatie op een school om aandacht?

Zoals in het rapport is geconstateerd, is er in alle wijken in Nijmegen sprake van leerlingstromen. Er zijn drie situaties wanneer de situatie om aandacht vraagt:

1. wanneer de spreiding en bereikbaarheid van scholen in het geding komt als gevolg van opheffing van scholen.
2. wanneer de leerlingstromen leiden tot etnische segregatie.
3. wanneer de leerlingstromen leiden tot sociaal-economische segregatie.

4.1. Is de spreiding en bereikbaarheid van scholen in Nijmegen in het geding?

In hoofdstuk 2 is een gevarenzone gedefinieerd voor scholen die worden bedreigd met opheffen. Scholen met minder dan 223 leerlingen komen in de gevarenzone terecht. Per teldatum 1-10-2000 waren er 8 basisscholen met minder dan 223 leerlingen. In totaal telt Nijmegen 38 basisscholen. De prognoses (gemaakt in 2000) van het Nijmeegse leerlingenaantal tonen een groei. Maar deze komt vrijwel geheel op conto van de Waalsprong. Bij enkele stadsdelen en wijken laten de prognoses een daling zien. Daarbij is het verdunningseffect van de Waalsprong op de Nijmeegse stadsdelen nog niet goed in kaart gebracht. Hieronder is per wijk bekeken of scholen met opheffen worden bedreigd.

a. West:

Op dit moment zitten de volgende scholen in West in de gevarenzone: De Wieken (190) en de Michiel de Ruijter (187). De basisgeneratie in de wijk Wolfskuil, waar beide scholen staan, is 207 kinderen groter dan de kinderen die er nu op school zitten. Het feit dat er veel kinderen uit de wijk in een andere wijk naar school gaan, heeft dus invloed op de omvang van deze beide scholen. Als er niets gedaan wordt zal één van beide of beide scholen met opheffen worden bedreigd.

b. Oost:

Op dit moment zitten de volgende scholen in Oost in de gevarenzone: De Abibakr (80) De Driemaster in Bottendaal (204) en Petrus Canisius in de Benedenstad (224). De basisgeneratie in de wijken waar de laatste twee scholen staan is kleiner dan het aantal kinderen op school. Dat zou dus een probleem zijn voor de levensvatbaarheid van de scholen, echter een aantal jaar geleden is al een bestuurlijke oplossing gezocht door beide scholen tot één school samen te voegen. De Driemaster is voor de bekostiging, een nevenvestiging van het Petrus Canisius. Beide onderwijsvoorzieningen worden dus niet met opheffen bedreigd. Daarnaast blijkt de Driemaster volgens de prognoses te groeien. Er is dus geen probleem op deze scholen. De Abibakr is een islamitische basisschool en vervult geen wijkfunctie. De school zit ver onder de opheffingsnorm. Echter onder bepaalde omstandigheden mag een school langer open blijven, onder andere wanneer er geen andere school van dezelfde richting binnen een straal van 4 kilometer is. Dan geldt een ondergrens van 50 leerlingen (WPO, artikel 153, lid 4). De Abibakr daalt in de prognose naar minder dan 60 leerlingen in 2015. De Abibakr is echter inmiddels actief aan het werven onder de jonge turkse gemeenschap. Het leerlingaantal lijkt aan te trekken. Het lijkt er op dat de school voorlopig niet met opheffen wordt bedreigd.

c. Zuid:

Geen van de scholen in zuid zit in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm.

d. Dukenburg:

Twee van de scholen in Dukenburg zitten in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm: de Aldenhove (197) en de Prins Maurits (195). De basisgeneratie in de wijken is groot genoeg voor levensvatbare scholen. Het feit dat er veel kinderen uit de wijk in een andere wijk naar school gaan, heeft invloed op de omvang van deze beide scholen. De Prins Mauritschool groeit echter weer in de prognoses. Er is een positieve trek naar de school. Daarnaast is Zwanenveld een grote wijk en is er een stuk nieuwbouw bijgekomen. Deze omstandigheden meegenomen, constateren we dat de Prins Maurits in de toekomst geen probleem zal hebben.

Op de Aldenhove daarentegen is er wel een probleem. Er is geen andere onderwijsvoorziening in de wijk, dus op grond van de eerder geformuleerde uitgangspunten, zal het schoolbestuur er voor moeten zorgen dat de onderwijsvoorziening in de wijk behouden blijft. De Aldenhove zal, voor de bekostiging in de toekomst mogelijk een nevenvestiging kunnen worden van een andere school.

e. Lindenholt:

Twee van de scholen in Lindenholt zitten in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm: de Bloemberg (222) en de Kampus (206). De basisgeneratie in de wijk 't Acker waar de Bloemberg en de Lindenhoeve staan is groot genoeg voor twee levensvatbare scholen (616 kinderen). De basisgeneratie in de wijk de Kamp waar de Kampus en de Luithorst staan is net groot genoeg voor twee levensvatbare scholen (522 kinderen). Het feit dat er veel kinderen uit de wijk in een andere wijk naar school gaan, is van invloed op de omvang van deze beide scholen.

De Bloemberg daalt en heeft inmiddels nog maar 162 leerlingen (1-10-2002). In dezelfde wijk, 't Acker, staat nog een andere school de Lindenhoeve. Deze school is een stuk groter en wordt niet met opheffen bedreigd. Echter de Bloemberg is de enige openbare basisschool in het stadsdeel Lindenholt. Als uitgangspunt is in hoofdstuk 2 geformuleerd dat er in elk stadsdeel de keuze moet zijn tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Als de Bloemberg op termijn wordt opgeheven, dan kan aan dit uitgangspunt niet worden voldaan. Het schoolbestuur zal in overleg met de gemeente moeten bekijken wat mogelijk is om deze school te kunnen laten voortbestaan.

Conclusies:

- In West worden de Wieken en de Michiel de Ruijter met opheffen bedreigd. Er zal een goede afweging moeten worden gemaakt van de kansen en bedreigingen van mogelijke opheffing van één of van beide scholen.
- In Dukenburg wordt de Aldenhove met opheffen bedreigd. Het schoolbestuur zal, volgens de uitgangspunten geformuleerd in paragraaf 2.2., moeten zorgen dat deze school behouden blijft als onderwijsvoorziening in de wijk.
- In Lindenholt wordt de Bloemberg met opheffen bedreigd. In dit stadsdeel zal, volgens de uitgangspunten geformuleerd in paragraaf 2.2., een openbare onderwijsvoorziening behouden moeten blijven.

4.2. Hoe staat het met de spreiding van Traditionele vernieuwingscholen over de stad?

Zoals in hoofdstuk 2 is geformuleerd is het streven er op gericht per stadsdeel een zo groot mogelijke diversiteit aan scholen te realiseren wat betreft hun pedagogische en didactische concepten. De huidige situatie is als volgt:

- In Oost is een clustering van traditionele vernieuwingscholen. Vanuit de hele stad is er een overloop van zo'n 20% van buiten de wijk naar deze scholen in Oost.
- Er zijn 3 Montessorischolen: in Oost (Montessori Heijendaal), Montessori Dukenburg en Montessori Lindenholt.
- Er is 1 vrije school: in Oost. (De vrije school in Galgenveld).
- Er zijn 3 Jenaplanscholen: In Oost (De Sterredans in de wijk Hunnerberg), Zuid (de St. Nicolaasschool in de wijk Goffert) en West (de Lanteerne in de wijk Hees).
- Er is 1 Daltonschool: in Dukenburg (de Meiboom in de wijk Meijhorst). Deze school behoort niet echt tot het traditioneel vernieuwingsonderwijs. Er wordt vanuit een bepaalde gekozen organisatievorm gewerkt aan o.a. pedagogische doelen. Dit is dus omgekeerd aan het echte traditionele vernieuwingsonderwijs wat vanuit een pedagogisch concept werkt volgens bepaalde didactische principes.

Geconcludeerd kan worden dat de spreiding van traditioneel vernieuwingsonderwijs over de stad redelijk goed is. Deze scholen die zich baseren op een specifiek pedagogisch concept, beïnvloeden de leerlingstromen tussen wijken en tussen stadsdelen echter sterk. Deze scholen trekken namelijk een groot deel van hun leerlingen uit andere wijken. Al deze scholen floreren (tussen de 246 en 569 leerlingen). Het is niet altijd duidelijk hoe bewust ouders kiezen voor het onderwijsstelsel. Opvallend is dat autochtone ouders veel vaker kiezen voor deze scholen dan allochtone ouders. Om echter te bepalen of op deze scholen sprake is van etnische of van sociaal-economische segregatie, volgens de norm die we in hoofdstuk 2 hebben gesteld, is het op deze scholen niet reëel de leerlingpopulatie van de school te vergelijken met de basisgeneratie van de wijk. Deze scholen hebben immers een stedelijk voedingsgebied.

4.3. Is er sprake van etnische segregatie?

Er wordt momenteel veel gediscussieerd over het verschijnsel van witte en zwarte scholen. Zoals in hoofdstuk 2 al gezegd, wordt soms gesteld dat een school met meer dan 50% allochtone leerlingen een 'zwarte school' is. Anderen noemen een school pas een 'zwarte school' als er meer dan 75% allochtone kinderen op de school zitten. Zoals al gezegd gaan we in dit rapport uit van een grens van 50%. En nogmaals: wanneer een school een 'zwarte school' is, hoeft er nog geen probleem te zijn. Het zegt ook niets over de kwaliteit van de school. We zijn wel van mening dat de situatie om aandacht vraagt wanneer de school geen afspiegeling is van de wijk. Als er veel allochtone gezinnen in een wijk wonen, dan is het logisch dat er veel allochtone kinderen op de school zitten. Wanneer er weinig verschil is tussen de samenstelling van de schoolpopulatie en die van bewoners van de wijk (de basisgeneratie) dan is de schoolpopulatie een afspiegeling van de wijk. Wanneer er echter aanzienlijke verschillen in de samenstelling zijn, dan is het zaak te bekijken wat er aan de hand is en of beleidsafspraken wenselijk zijn. In paragraaf 3.1. is aangegeven op welke scholen er aanzienlijke verschillen zijn. Hieronder staat een aantal uitgangspunten die gehanteerd zijn voor de interpretatie van de gegevens uit het rapport:

1. Een school met meer dan 50% allochtone leerlingen noemen we een 'zwarte school'.
2. Er is sprake van etnische segregatie, wanneer de samenstelling van de schoolpopulatie qua etniciteit meer dan 10% afwijkt van de basisgeneratie.

Hieronder is per school nagegaan of de situatie om aandacht vraagt, omdat de leerlingpopulatie afwijkt van de norm zoals we die gesteld hebben. Niet op alle scholen waar sprake is van een afwijking van meer dan 10% vraagt de situatie om aandacht. In het rapport is namelijk uitgegaan van een harde indeling in wijken. De ligging van een school in de wijk kan tot andere natuurlijke 'loopgangen' leiden van ouders en kinderen.

a. West:

De volgende scholen zijn 'zwarte scholen': de Wieken, de Michiel de Ruijter en het Octaaf. Uit het rapport blijkt dat er op de Wieken en de Zonnewende sprake is van een witte vlucht. Op beide scholen is er dus sprake van etnische segregatie. Deze situatie vraagt om aandacht, ook omdat de verwachting is dat het probleem in de toekomst alleen maar groter zal worden.

b. Oost:

In Oost is er één 'zwarte school': de Abibakr. Er is echter geen sprake van een witte vlucht. De Abibakr is wel volledig allochtoon, maar dat is te verklaren door de islamitische signatuur.

c. Zuid:

De volgende scholen zijn 'zwarte scholen': De Klumpert en Groot Nijeveld. Op de Klumpert en Groot Nijeveld is sprake van een witte vlucht: er is dus volgens de gegevens uit het rapport sprake van etnische segregatie.

→ De Klumpert en de Vossenburcht staan beiden in de wijk Hatert. Beide scholen hebben hetzelfde voedingsgebied. Toch gaat er 17% minder autochtone kinderen naar de Klumpert in vergelijking met de basisgeneratie in de wijk. En er gaat 9% meer autochtone kinderen naar de Vossenburcht. Van oudsher is de Klumpert meer gericht geweest op dat deel van de wijk waar veel Molukse gezinnen wonen. Het team was daardoor ook meer gericht op allochtone ouders. Beide scholen gaan echter sinds dit schooljaar steeds meer als één school samenwerken. Wanneer er bijvoorbeeld problemen zijn, dan wisselen de scholen indien nodig ook kinderen uit. De verwachting is dat hierdoor een eventueel probleem geen werkelijk probleem wordt.

→ Op Groot Nijeveld is er sprake van etnische segregatie. De school heeft 2 locaties, waarvan één aan de Dobbelmanweg en één aan de Tollenweg. In het rapport is de gehele school ingedeeld bij de wijk Nijeveld. De locatie aan de Dobbelmanweg ligt heel dicht tegen de wijk Hazenkamp aan. In werkelijkheid is er nauwelijks een scheiding tussen de wijken. Voor ouders is de natuurlijke loopgang net zo makkelijk naar één van de andere 2 scholen in de Hazenkamp (de Hazesprong en de NSVII). Ouders van autochtone kinderen blijken vaak niet voor Groot Nijeveld te kiezen, waardoor er verhoudingsgewijs meer allochtone kinderen op school zitten dan dat er in de wijk wonen. Er is

onlangs een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar het creëren van één voorzieninghart/Open wijksschool in de wijk. Het is van belang de ontwikkelingen op de school goed te blijven volgen.

d. Dukenburg:

De volgende scholen zijn ‘zwarte scholen’: de Aldenhove en de Meiboom. Op de Dukendonck, Aldenhove en de Nutsschool Lankforst is sprake van een witte vlucht. Op de Montessori Dukenburg is sprake van een witte trek.

→ Op de Aldenhove is sprake van etnische segregatie. Daarnaast komen er in de wijk Aldenhof steeds meer allochtone gezinnen wonen. Deze situatie vraagt aandacht.

→ De Nutsschool Lankforst staat in de wijk Lankforst, maar er is nauwelijks een natuurlijke scheiding tussen deze wijk en de wijk Malvert. De Montessori Dukenburg staat in de wijk Malvert. Voor ouders is de loopgang naar de ene school net zo makkelijk als naar de andere school. Dit zou een verklaring kunnen zijn waarom er een verschil is tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie in de wijk. Op dit moment is er onvoldoende reden om te concluderen dat hier werkelijk sprake is van etnische segregatie. De ontwikkelingen zullen we echter goed moeten blijven volgen.

→ Op de Dukendonck is een NIP-groep gevestigd (neven instroom project) wat een deel van de verklaring kan zijn voor het grotere percentage allochtone leerlingen. Daarnaast behoort de wijk Teersdijk (woonwagencamp) ook tot het voedingsgebied van de school. In het rapport is uitgegaan van de wijk Tolhuis. Ook dit kan het beeld wat vertekenen. Om deze redenen concluderen we dat er geen sprake is van grote segregatie. Het is wel van belang de ontwikkelingen te blijven volgen.

→ De Montessori Dukenburg is een traditionele vernieuwingschool. Allochtone ouders kiezen vaker voor de school in de wijk. Autochtone ouders kiezen vaker voor een school met een onderwijssysteem dat gebaseerd is op een specifiek pedagogisch concept. Om deze reden is het niet legitiem hier te spreken van etnische segregatie.

e. Lindenholt:

In de Lindenholt zijn er geen ‘zwarte scholen’. Er is ook geen sprake van een witte vlucht.

Conclusies:

- Op de volgende scholen is de situatie zorgelijk, omdat er sprake is van etnische segregatie: De Wieken en de Zonnewende in West, Groot Nijveld in Zuid en de Aldenhove in Dukenburg.
- Op de volgende scholen is nu geen sprake van een zorgelijke situatie, maar het is zaak de scholen in de toekomst te blijven volgen: De Klumpert, de Vossenburcht, de Dukendonck en de Nutsschool Lankforst in Dukenburg.

4.4. Is er sprake van sociaal-economische segregatie?

Wat voor etnische segregatie geldt, geldt ook voor sociaal-economische segregatie. Wanneer er weinig verschil is tussen de samenstelling van de schoolpopulatie en die van de basisgeneratie in de wijk dan is de schoolpopulatie een afspiegeling van de wijk. Wanneer er echter aanzienlijke verschillen in de samenstelling zijn, dan is het zaak te bekijken wat er aan de hand is en of beleidsafspraken wenselijk zijn. In paragraaf 3.1. is aangegeven op welke scholen er aanzienlijke verschillen zijn. Hieronder staat een aantal uitgangspunten die gehanteerd zijn voor de interpretatie van de gegevens:

1. Een school met meer dan 50% 1,25 en 1,9 leerlingen noemen we een ‘onderwijskansschool’
2. Er is sprake van sociaal economische segregatie, wanneer de samenstelling van de schoolpopulatie qua leerlinggewicht meer dan 10% afwijkt van de basisgeneratie.

Ook hier geldt dat wanneer een school meer dan 1,25 en 1,9 leerlingen heeft, er niet direct sprake is van een zorgelijke situatie. Alleen als de schoolpopulatie geen afspiegeling is van de wijk, dan vraagt de situatie om aandacht. Daarnaast hoeft er ook bij een afwijking van de norm zoals we die hebben gesteld (een afwijking van meer dan 10%), niet op alle scholen sprake te zijn van een probleem. Zoals al gezegd: in het rapport is uitgegaan van een harde indeling in wijken. De ligging van een school in de wijk kan tot andere natuurlijke ‘loopgangen’ leiden van ouders en kinderen. Ook voor sociaal-economische segregatie is per school nagegaan of de situatie vraagt om aandacht.

a. West:

De volgende scholen zijn ‘onderwijskansscholen’: de Wieken, de Michiel de Ruijter en het Octaaf, Zonnewende en Aquamarijn. In West is er op de volgende scholen sprake van sociaal-economische segregatie. de Wieken, de Michiel de Ruijter en het Octaaf, Zonnewende en Aquamarijn. Op alle 5 de scholen vraagt de situatie om aandacht. De enige andere school in het stadsdeel, de Lanteerne, is een Jenaplanschool. Deze school trekt veel 1,0 kinderen uit andere wijken. Wel zijn er afspraken over het aannamebeleid voor allochtone leerlingen uit de wijk. De school is verplicht deze kinderen aan te nemen, ook als ouders niet bewust kiezen voor het onderwijssysteem. Naast een trek naar de Lanteerne is er ook een duidelijke trek naar het stadsdeel Zuid.

b. Oost:

→ De Abibakr is een ‘onderwijskansschool’. De islamitische signatuur bepaalt het grote aandeel allochtone leerlingen (100%). Er is dus geen sprake van sociaal-economische segregatie.

→ Op de Klokkenberg is er volgens de cijfers uit het rapport sprake van een kleine sociaal-economische vlucht. Echter de school is toebedeeld aan de wijk Hunnerberg. De school ligt echter vlak naast de onlangs gerenoveerde wijk het rooie dorp. Hier wonen veel 1,25 en 1,9 kinderen. Deze wijk is niet meegenomen in de basisgeneratie. Op grond van dit gegeven concluderen we dat er geen werkelijk probleem is op deze school.

c. Zuid:

De volgende scholen zijn ‘onderwijskansscholen’: Klumpert, Groot Nijeveld en de Vossenburcht. Op de volgende scholen is sprake van sociaal-economische segregatie: Klumpert, Groot Nijeveld, de Vossenburcht, de Kleine Wereld en de Nicolaasschool.

→ De schoolpopulatie van De Kleine Wereld is aan het verschuiven qua leerlinggewicht. Het lijkt er op dat de sociaal-economische segregatie aan het afnemen is.

→ Op de Klumpert zit 26% minder 1,0 leerlingen dan in de wijk woont. Op de Vossenburcht daarentegen zit 21% meer 1,0 leerlingen dan in de wijk woont. Zoals in paragraaf 4.3 als is genoemd, werken de scholen sinds dit schooljaar meer samen. De situatie verdient wel blijvende aandacht.

→ Voor Groot Nijeveld geldt voor sociaal-economische segregatie hetzelfde als bij de etnische segregatie is geconstateerd.

→ De Nicolaasschool is een Jenaplanschool. Dit soort onderwijs trekt over het algemeen meer autochtone kinderen en dan met name 1,0 kinderen. Daarnaast is de school van oudsher een schippersschool. Deze kinderen zijn afkomstig uit geheel Nederland en wonen gedurende de schoolweken in het aanpandige internaat. De kinderen hebben een leerlingengewicht van 1,4. Door het aantal schipperskinderen met een leerlingengewicht van 1,4 ontstaat een grotere afwijking dan 10% van de basisgeneratie op grond waarvan op de school sprake zou zijn van sociaal economische segregatie. Om deze reden gaan we er vanuit dat er hier geen sprake is van sociaal-economische segregatie.

d. Dukenburg:

De Prins Maurits, de Aldenhove en de Meiboom zijn ‘onderwijskansscholen’. Op de volgende scholen is op basis van de gegevens uit het rapport, sprake van sociaal-economische segregatie: Dukendonck, Nutsschool Lankforst en Montessori Dukenburg.

→ De Montessori Dukenburg trekt 75% meer 1,0 leerlingen dan dat er 1,0 leerlingen in de wijk wonen. Omdat er hier sprake is van een geprofileerd onderwijssysteem waar sommige ouders bewust voor kiezen, spreken we in eerste instantie niet van van sociaal-economische segregatie. Het verschil van 75% is echter erg hoog.

→ De Dukendonck, staat in de wijk Tolhuis. Het verschil tussen de 1,0 leerlingen op school en in de wijk is 12 %. De wijk is een redelijk afgeronde wijk, maar de Montessori Dukenburg staat redelijk centraal in de wijk en trekt veel leerlingen. Daarnaast behoort de wijk Teersdijk (woonwagenkamp) ook tot het voedingsgebied van de school. In het rapport is uitgegaan van de wijk Tolhuis. Ook dit kan het beeld wat vertekenen. Om deze reden concluderen we dat er geen sprake is van grote segregatie. Het is wel van belang de ontwikkelingen te blijven volgen.

→ Voor de Nutsschool Lankforst geldt voor de sociaal-economische segregatie hetzelfde als voor de etnische segregatie. Tussen de wijken Lankforst en Malvert is nauwelijks een natuurlijke scheiding. En aangezien de Montessori Dukenburg in de wijk Malvert staat trekt deze school veel leerlingen weg

ten koste van leerlingen die anders misschien wel naar de Nutsschool Lankforst zouden gaan. Er gaat nu 25% minder 1,0 kinderen naar de Nutsschool vergeleken met de basisgeneratie. Dat is een groot verschil. Ondanks de genoemde verklaringen voor het verschil, vraagt deze situatie wel om aandacht.

e. Lindenholt:

In Lindenholt zijn er geen ‘onderwijskansscholen’. Op de Bloemberg en de Montessori Lindenholt is er volgens de gegevens uit het rapport, echter wel sprake van sociaal-economische segregatie.

→ Zoals al in paragraaf 4.1. is gezegd, verliest de Bloemberg leerlingen aan de Lindenhoeve, de andere school in de wijk 't Acker. Er lijkt echter ook sprake van sociaal-economische segregatie, omdat er op de Bloemberg 15% minder 1,0 leerlingen op school zit, vergeleken met de basisgeneratie. De vraag is echter of dit niet meer met de algemene aantrekkingskracht van de school te maken heeft op dit moment dan dat het werkelijk om sociaal-economische segregatie gaat. De situatie vraagt blijvend aandacht, maar voorlopig gaan we er vanuit dat er geen werkelijke segregatie is, maar een schoolprobleem.

→ De Montessori Lindenholt heeft veel meer een wijkfunctie dan de Montessori Dukenburg: De Montessori Dukenburg trekt, zoals hiervoor al gezegd, 75% meer 1,0 leerlingen dan er in de wijk wonen. De Montessori Lindenholt trekt vergeleken daarmee maar een klein beetje meer 1,0 leerlingen, namelijk 16% meer 1,0 leerlingen dan er 1,0 leerlingen in de wijk wonen. Vanwege het feit dat de school een traditionele vernieuwingschool is en om die reden meer autochtone dan allochtone kinderen trekt, kunnen we concluderen dat er geen sprake is van sociaal-economische segregatie.

Conclusies:

- Op 5 scholen in West is er sprake van sociaal-economische segregatie: de Wieken, de Michiel de Ruijter, het Octaaf, Zonnewende en Aquamarijn.
In Zuid is er sprake van sociaal-economische segregatie op Groot Nijveld en in Hatert op de Klumpert en de Vossenburcht.
In Dukenburg is er sprake van sociaal-economische segregatie op de Montessori Dukenburg en de Nutsschool Lankforst.
- Op de volgende scholen is er op dit moment geen sprake van een zorgelijke situatie, maar het is goed de ontwikkelingen in de komende jaren te blijven volgen: de Kleine Wereld, de Nicolaasschool, de Dukendonck en de Bloemberg.

4.4. Conclusies: op welke scholen vraagt de situatie om aandacht en op welke scholen vraagt de huidige situatie niet direct om aandacht, maar moeten we de ontwikkelingen blijven volgen.

School	Opheffings- probleem	Zwarte school > 50% allocht.	Etnische segregatie	Kansen school > 50% gewicht	Sociaal- economisch segregatie
Oost					
Abibakr		Ja		Ja	
West					
De Wieken	<u>Ja</u>	Ja	<u>Ja</u>	Ja	<u>Ja</u>
Michiel de Ruijter	<u>Ja</u>	Ja		Ja	<u>Ja</u>
De Zonnewende			<u>Ja</u>	Ja	<u>Ja</u>
Octaaf		Ja		Ja	<u>Ja</u>
Aquamarijn				Ja	<u>Ja</u>
Zuid					
Klumpert		Ja	Ontwikkelingen volgen	Ja	<u>Ja</u>
Vossenburcht			Ontwikkelingen volgen	Ja	<u>Ja</u>
Groot Nijeveld		Ja	<u>Ja</u>	Ja	<u>Ja</u>
De kleineWereld					Ontwikkelingen volgen
Nicolaas					Ontwikkelingen volgen
Dukenburg					
De Aldenhove	<u>Ja</u> – enige onderwijs- voorziening in de wijk	Ja	<u>Ja</u>	Ja	
De Nutsschool Lankforst			Ontwikkelingen volgen		<u>Ja</u>
Dukendonck			Ontwikkelingen volgen		Ontwikkelingen volgen
Meiboom		Ja		Ja	
Prins Maurits				Ja	
Montessori Dukenburg					<u>Ja</u>
Lindholt					
De Bloemberg	<u>Ja</u> – laatste openbare school in Lindholt				Ontwikkelingen volgen

1. WEST

1. Een paar cijfers

- Aantal kinderen dat in het stadsdeel woont = 2244
Hiervan is 63,4% autochtoon, 3,0% westers allochtoon en 33,6% niet westers allochtoon.
Hiervan is 46% 1,0 leerling, 24,2% 1,25 leerling en 29,8% 1,9 leerling
- Aantal kinderen dat in het stadsdeel naar school gaat = 1997
Hiervan is 61,5% autochtoon, 2,1% westers allochtoon en 36,3% niet westers allochtoon
Hiervan is 39% 1,0 leerling, 27,2% 1,25 leerling en 33,8% 1,9 leerling

2. Omvang van de leerlingstromen in West:

43% van de kinderen gaat buiten de wijk naar school: 16% gaat naar een ander stadsdeel. 27% gaat naar een andere wijk in West.

3. Samenstelling van de leerlingstromen op stadsdeelniveau:

- a. De schoolpopulatie in West is 255 kinderen kleiner dan de basisgeneratie (Dat komt neer op 11,5%): 364 kinderen stromen uit naar andere stadsdelen en 118 kinderen stromen in vanuit andere stadsdelen. 1,0 kinderen stromen meer uit dan gewichtsleerlingen (1,25 en 1,9): 82,1% van de kinderen die uitstroomt is 1,0. Bij de instroom is het andersom, maar de verschillen zijn minder groot: 42,7% van de instroom bestaat uit 1,9 kinderen.
- b. De samenstelling van de schoolpopulatie op stadsdeelniveau is qua etniciteit echter niet wezenlijk anders dan de samenstelling van de basisgeneratie. Het grootste verschil is een verschil van 2,7% meer allochtone kinderen op school vergeleken met de basisgeneratie.
- c. Wat betreft de leerlinggewichten zijn er wel redelijke verschillen te constateren tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie: er gaat 7% minder 1,0 leerlingen in west naar school vergeleken met de basisgeneratie. En er gaat respectievelijk 3 en 4% meer 1,25 en 1,9 leerlingen naar school vergeleken met de basisgeneratie.

4. Omvang van de leerlingstromen tussen wijken in West:

26,6% van de kinderen in West gaat naar een school in een andere wijk. Alleen in Hees stromen er meer kinderen in dan uit. De andere wijken verliezen kinderen: Wolfskuil 273, Heseveld 262, Biezen 192, Neerbosch 188.

5. schoolpopulatie vergeleken met de basisgeneratie:

- a. De samenstelling van de schoolpopulatie verschilt qua etniciteit met de samenstelling van de basisgeneratie. Slechts één van de zes scholen heeft minder autochtone kinderen op school vergeleken met de basisgeneratie: De Lanteerne in Hees. Op alle scholen zijn de niet-westers allochtone kinderen oververtegenwoordigd: op de Wieken met 16%, op de Michiel de Ruijter met 8%, op het Octaaf met 9% en op de Zonnewende met 13%.
→ De volgende scholen zijn 'zwarte scholen': de Wieken, de Michiel de Ruijter en het Octaaf.
- b. Wat betreft de leerlinggewichten zijn er nog grotere verschillen te constateren tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie: in alle wijken gaan er minder 1,0 leerlingen in west naar school dan dat er 1,0 kinderen in de wijk wonen: Op alle scholen zitten minder 1,0 leerlingen dan dat er in de wijken wonen. De verschillen op de Wieken, de Zonnewende en de Aquamarijn zijn het grootst. Respectievelijk 24%, 27% en 23%. Op de Lanteerne is het verschil het kleinst: 5%.
→ De volgende scholen zijn 'onderwijskansscholen': de Wieken, de Michiel de Ruijter en het Octaaf, Zonnewende en Aquamarijn.

6. Toekomstperspectief van de scholen

De volgende scholen zitten in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm. Deze is op het moment 180. Afgesproken is uit te gaan van een veiligheidsmarge boven de opheffingsnorm van 25%. Dat leidt tot een omvang van 225 leerlingen. Scholen die daaronder zitten, komen in de gevarenzone terecht. Op dit moment betreft dat de volgende scholen in West: De Wieken (190) en de Michiel de Ruijter (187). De basisgeneratie in de wijk Wolfskuil, waar beide scholen staan, is 207 kinderen groter dan de kinderen die er nu op school zitten.

2. OOST

1. Een aantal cijfers:

- Aantal kinderen dat in het stadsdeel woont = 2181
Hiervan is 82,5% autochtoon, 4,8% westers allochtoon en 12,6% nietwesters allochtoon.
Hiervan is 93% 1,0 leerling, 2,9% 1,25 leerling en 4,1% 1,9 leerling
- Aantal kinderen dat in het stadsdeel naar school gaat = 2937
Hiervan is 80,4% autochtoon, 5,5% westers allochtoon en 14,1% niet westers allochtoon
Hiervan is 91,7% 1,0 leerling, 2,8% 1,25 leerling en 5,5% 1,9 leerling

2. Omvang van de leerlingstromen in Oost:

56,5% van de kinderen gaat buiten de wijk naar school: 1,5% gaat naar een ander stadsdeel. 55% gaat naar een andere wijk in West.

3. Omvang en samenstelling van de leerlingstromen op stadsdeelniveau:

- a. De schoolpopulatie in Oost is 729 kinderen groter dan de basisgeneratie (Dat komt neer op 35%): 33 kinderen stromen uit naar andere stadsdelen en 762 kinderen stromen in vanuit andere stadsdelen. (tabel 2.3.)
  - 88,5% van de kinderen die instroomt betreft 1,0 kinderen. Maar als je de samenstelling van de instroom vergelijkt met de basisgeneratie, dan is er wel een verschil te constateren: 93% van de basisgeneratie bestaat uit 1,0 kinderen ten opzicht van 88% van de instroom.
  - De uitstroom bestaat voor 90% uit 1,0 kinderen, 5% 1,25 kinderen en 5% 1,9 kinderen. De verschillen met de basisgeneratie zijn beperkt.
- b. De samenstelling van de schoolpopulatie op stadsdeelniveau is qua etniciteit echter niet wezenlijk anders dan de samenstelling van de basisgeneratie. Het grootste verschil is een verschil van 2,1% minder autochtone kinderen op school vergeleken met de basisgeneratie.
- c. Wat betreft de leerlinggewichten zijn er ook geen grote verschillen te constateren tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie op stadsdeelniveau: er gaat 1,3% minder 1,0 leerlingen in oost naar school vergeleken met de basisgeneratie. Er gaat 0,1% minder 1,25 kinderen naar school en er gaat 1,4% meer 1,9 leerlingen naar school vergeleken met de basisgeneratie.

3. Omvang van de leerlingstromen tussen wijken in Oost:

55% van de kinderen gaat in een andere wijk in Oost naar school dan waar ze wonen (1195 kinderen) (tabel 3.8). Dit hangt samen met de spreiding van scholen over de wijken. 1,5% gaat naar een school in een ander stadsdeel (33).

4. schoolpopulatie vergeleken met de basisgeneratie:

- a. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende scholen op wat betreft de etniciteit:
    - Abibakr in Altrade: is een islamitische school en trekt voornamelijk allochtone leerlingen.
    - Driemaster in Bottendaal: Er zit 8,9% meer allochtone leerlingen op school vergeleken met de basisgeneratie.
    - Klokkenberg – Hunnerberg: Er zit 8% meer allochtone leerlingen op school vergeleken met de basisgeneratie.
- De volgende scholen zijn ‘zwarte scholen’: Abibakr.

- b. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende scholen op wat betreft de gewichten:
- Abibakr in Altrade: is een islamitische school en trekt voornamelijk 1,9 leerlingen.
  - Driemaster: Er zit 5% minder 1,0 leerlingen op de school vergeleken met de basisgeneratie
  - Klokkenberg: Er zit 11% minder 1,0 leerlingen op de school vergeleken met de basisgeneratie.
  - Petrus Canisius: Er zit 7% minder 1,0 leerlingen op de school vergeleken met de basisgeneratie
- De volgende scholen zijn ‘onderwijskansenscholen’: Abibakr

5. Toekomstperspectief van de scholen

De volgende scholen zitten in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm. Op dit moment betreft dat de volgende scholen in Oost: De Abibakr (80) De Driemaster in Bottendaal (204) en Petrus Canisius in de Benedenstad (224). De basisgeneratie in de wijken waar de laatste twee scholen staan is kleiner dan het aantal kinderen op school. De Abibakr is een islamitische basisschool en vervult geen wijkfunctie.

3. ZUID

1. Een paar cijfers

- Aantal kinderen dat in het stadsdeel woont = 3265
Hiervan is 74,2% autochtoon, 4,2% westers allochtoon en 21,7% niet westers allochtoon.
Hiervan is 71,7% 1,0 leerling, 11,8% 1,25 leerling en 16,5% 1,9 leerling
- Aantal kinderen dat in het stadsdeel naar school gaat = 2817
Hiervan is 74,1% autochtoon, 3,7% westers allochtoon en 22,2% niet westers allochtoon
Hiervan is 70,3% 1,0 leerling, 12,9% 1,25 leerling en 16,8% 1,9 leerling

2. Omvang van de leerlingstromen in Zuid:

25% van de kinderen gaat in een andere wijk in zuid naar school dan waar ze woont. 18,3% gaat naar een school in een ander stadsdeel.

3. Samenstelling van de leerlingstromen op stadsdeelniveau:

- a. De schoolpopulatie in Zuid is 449 kinderen kleiner dan de basisgeneratie (dat is 13,8% van de basisgeneratie): 608 kinderen stromen uit (18,6%) en 159 kinderen stromen in (5,6%). (tabellen 2.1. en 2.2.).
- Van de uitstroom is 75,6% autochtoon, 6,3% westers allochtoon en 18% allochtoon. In vergelijking met de basisgeneratie zijn de verschillen minimaal: 74,2% van de basisgeneratie is autochtoon, 4,2% is westers allochtoon en 21,7% is niet westers allochtoon. De uitstroom is dus een afspiegeling van de basisgeneratie.
  - Van de instroom is 79,4% autochtoon, 4,1% westers allochtoon en 16,4% niet-westers allochtoon. De instroom wijkt iets meer af van de basisgeneratie, maar de verschillen zijn gering.
- b. De samenstelling van de schoolpopulatie is qua etniciteit echter niet wezenlijk anders dan de samenstelling van de basisgeneratie: het verschil voor autochtonhe leerlingen is 0,1% voor westers allochtone leerlingen 0,5% en voor niet wester allochtone leerlingen ook 0,5%.
- c. De samenstelling van de schoolpopulatie is qua gewichtsléerlingen ook niet wezenlijk anders dan de samenstelling van de basisgeneratie:

4. Omvang van de leerlingstromen tussen wijken in Zuid:

De leerlingstroom tussen verschillende wijken in Zuid is groot 18,6%: 1461 kinderen.

5. schoolpopulatie vergeleken met de basisgeneratie:

- a. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende zaken op wat betreft de etniciteit: De verschillen tussen wijken zijn aanzienlijk:
  - Hatert: Op de Klumpert zitten meer allochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie: 17%. Op de Vossenburcht zitten 10% meer autochtone kinderen in vergelijking met de basisgeneratie
  - Groot Nijeveld (Nijeveld) en de Hazesprong (Hazenkamp) zitten meer allochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie: 13% en 9%
  - Op de Nicolaasschool (Goffert) zit 11% meer autochtone kinderen in vergelijking met de basisgeneratie.
 → De volgende scholen zijn ‘zwarte scholen’: Klumpert en Groot Nijeveld.
- b. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende zaken op wat betreft de gewichten:
  - Op de Nicolaasschool (35%) en de Vossenburcht (21%) zitten meer 1,0 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op alle andere scholen in Zuid zitten er minder 1,0 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op Groot Nijeveld (25%) en de Klumpert (26%) is dit verschil het grootst.
  - In Hatert is er dus net als bij etniciteit een verschil te zien tussen de twee scholen in de wijk: Op de Klumpert zit 26% minder 1,0 kinderen en op de Vossenburcht zit 21% meer 1,0 kinderen vergeleken met de basisgeneratie.
 → De volgende scholen zijn ‘onderwijskansscholen’: Klumpert, Groot Nijeveld en de Vossenburcht.

6. Toekomstperspectief van de scholen
Geen van de scholen in zuid zit in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm.

4. DUKENBURG

1. Een paar cijfers
  - Aantal kinderen dat in het stadsdeel woont = 1948
Hiervan is 58,7% autochtoon, 5,3% westers allochtoon en 36,0% niet westers allochtoon.
Hiervan is 44,0% 1,0 leerling, 17,5% 1,25 leerling en 38,5% 1,9 leerling
  - Aantal kinderen dat in het stadsdeel naar school gaat = 1934
Hiervan is 59,6% autochtoon, 5,5% westers allochtoon en 34,9% niet westers allochtoon
Hiervan is 53,2% 1,0 leerling, 14,9% 1,25 leerling en 31,9% 1,9 leerling
2. Omvang van de leerlingstromen in Dukenburg:
38,3% van de kinderen in Dukenburg gaan niet in hun eigen wijk naar school: 31,8% gaat naar een andere school in de wijk en 6,5% gaat naar school in een ander stadsdeel.
3. Samenstelling van de leerlingstromen op stadsdeelniveau:
  - a. De schoolpopulatie in Dukenburg is 14 kinderen kleiner dan de basisgeneratie (dat is 0,72% van de basisgeneratie): 127 kinderen stromen uit (6,5%) en 113 kinderen stromen in (5,8%).
  - b. De samenstelling van de schoolpopulatie is echter niet wezenlijk anders dan de samenstelling van de basisgeneratie. Het grootste verschil is dat er % minder 1,0 leerlingen op school zit vergeleken met de basisgeneratie.
  - c. De samenstelling van de schoolpopulatie is qua gewichtsléerlingen ook niet wezenlijk anders dan de samenstelling van de basisgeneratie:
4. Omvang van de leerlingstromen tussen wijken in Dukenburg:
De leerlingstroom tussen verschillende wijken in Dukenburg is groot: 729 kinderen.
5. schoolpopulatie vergeleken met de basisgeneratie:

- a. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende zaken op wat betreft de etniciteit:
    - Op de scholen de Dukendonck in Tolhuis, de Aldenhove in Aldenhof en de Nutsschool Lankforst in de wijk Lankforst zitten er aanzienlijk minder autochtone leerlingen op school in vergelijking met de basisgeneratie: 23,1%, 12,7% en 10,7%.
    - Op de montessori Dukenburg in Malvert zit 33% meer autochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
    - De verschillen tussen de basisgeneratie en de schoolpopulatie op de Prins Maurits in Zwanenveld zijn klein: 1% meer allochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.

→ De volgende scholen zijn ‘zwarte scholen’: Aldenhove en de Meiboom
  - b. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende zaken op wat betreft de gewichten:
    - Op de scholen de Dukendonck in Tolhuis en de Nutsschool in de wijk Lankforst zitten er aanzienlijk minder 1,0 leerlingen op school in vergelijking met de basisgeneratie: 12,1% en 22,7%.
    - Op de montessori Dukenburg in Malvert zit 75,4% meer 1,0 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
    - De verschillen tussen de basisgeneratie en de schoolpopulatie op de Aldenhove in de wijk Aldenhof, de Prins Maurits in Zwanenveld, de Meiboom in Meijhorst en de Prins Maurits in Zwanenveld zijn als volgt: respectievelijk 1%, 3% en 1% meer 1,25 en 1,9 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.

→ De volgende scholen zijn ‘onderwijskansscholen’: Prins Maurits, de Aldenhove en de Meiboom.
6. Toekomstperspectief van de scholen
- Twee van de scholen in Dukenburg zitten in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm: de Aldenhove (197) en de Prins Maurits (195).

5. LINDENHOLT

1. Een paar cijfers
  - Aantal kinderen dat in het stadsdeel woont = 1788
Hiervan is 73,5% autochtoon, 4,7% westers allochtoon en 21,7% niet westers allochtoon.
Hiervan is 72,5% 1,0 leerling, 15,2% 1,25 leerling en 12,3% 1,9 leerling
  - Aantal kinderen dat in het stadsdeel naar school gaat = 1803
Hiervan is 73,5% autochtoon, 4,6% westers allochtoon en 21,8% niet westers allochtoon
Hiervan is 72,8% 1,0 leerling, 14,9% 1,25 leerling en 12,3% 1,9 leerling
2. Omvang van de leerlingstromen in Lindenholt
38,3% van de kinderen in Lindenholt gaan niet in hun eigen wijk naar school: 31,8% gaat naar een andere school in de wijk en 6,5% gaat naar school in een ander stadsdeel
3. Samenstelling van de leerlingstromen op stadsdeelniveau:
  - a. De schoolpopulatie in Lindenholt is 5 (of 15) kinderen kleiner dan de basisgeneratie (dat is 0,3% van de basisgeneratie): 63 kinderen stromen uit en 68 kinderen stromen in.
  - b. De samenstelling van de schoolpopulatie is qua etniciteit ook nauwelijks anders dan de samenstelling van de basisgeneratie. De verschillen zijn 0,1% minder westers allochtoon en 0,1% meer niet-westers allochtoon vergeleken met de basisgeneratie.
  - c. De samenstelling van de schoolpopulatie is qua gewichtsléerlingen eveneens nauwelijks anders dan de samenstelling van de basisgeneratie: er is 0,3% meer autochtone leerlingen, en 0,3 minder westers allochtone leerlingen op school vergeleken met de basisgeneratie.

4. Omvang van de leerlingstromen tussen wijken in Oost:
De leerlingstroom tussen verschillende wijken in Lindenholt is groot: 557 kinderen = 31,8%
5. schoolpopulatie vergeleken met de basisgeneratie:
- a. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende zaken op wat betreft de etniciteit: de verschillen zijn over het geheel gezien van de Lindenholt niet groot. (nog geen 3%). Echter per wijk zijn er wel verschillen:
- De wijk 't Acker: op de Bloemberg zit 9% minder autochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op de Lindenhoeve zit 6% meer autochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
  - De wijk de Kamp: op de Kampus zit 8% meer autochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op de Luithorst zit 4% minder autochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
  - De wijk 't Broek: op de Wingerd zit slechts 2% minder allochtone leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Dit is maar een klein verschil.
→ Er zijn geen 'zwarte scholen'.
- b. Wat betreft de verschillen tussen de schoolpopulatie en de basisgeneratie vallen de volgende zaken op wat betreft de gewichten: de verschillen zijn over het geheel gezien van de Lindenholt niet groot. (nog geen 3%). Echter per wijk zijn er wel verschillen:
- De wijk 't Acker: op de Bloemberg zit 15% meer 1,25 en 1,9 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op de Lindenhoeve zit 5% meer 1,25 en 1,9 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
  - De wijk de Kamp: op de Kampus zit 7% meer 1,25 en 1,9 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op de Luithorst zit 7% meer 1,0 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
  - De wijk 't Broek: op de Wingerd zit 5% minder 1,0 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie. Op de Montessori Lindenholt is het verschil aanzienlijk: op deze school zit 16% meer 1,0 leerlingen in vergelijking met de basisgeneratie.
→ Er zijn geen 'onderwijskansscholen'.
6. Toekomstperspectief van de scholen
Twee van de scholen in Lindenholt zitten in de gevarenzone wat betreft de opheffingsnorm: de Bloemberg (222) en de Kampus (206).

Voorstellen van de commissie bereikbaarheid en spreiding voor maatregelen / beleidsafspraken.**a. Maatregelen gericht op de scholen die worden bedreigd met opheffen.**

- In West worden de Wieken en de Michiel de Ruijter met opheffen bedreigd.
  - De Wieken, valt onder het schoolbestuur Stichting St. Josephscholen. De Michiel de Ruijter valt onder het schoolbestuur van de openbare scholen (Stopozog). Beide besturen hebben zich uitgesproken zich in te zetten voor het behoud van twee onderwijsvoorzieningen in oud-west. De gezamenlijke schoolbesturen buigen zich daarnaast over de oplossingsrichtingen voor goede kwalitatieve onderwijsvoorzieningen in West, waarbij alle scholen in West betrokken zijn.
- In Dukenburg wordt de Aldenhove met opheffen bedreigd.
  - Volgens de prognoses gemaakt in 2000 zal dit probleem in 2007 actueel worden. Het schoolbestuur, Stichting Rosascholen zal, volgens de uitgangspunten geformuleerd in paragraaf 2.2., moeten zorgen dat deze school behouden blijft als onderwijsvoorziening in de wijk. De Aldenhove zal, voor de bekostiging, in de toekomst mogelijk een nevenvestiging kunnen worden van een andere school.
- In Lindenholt wordt de Bloemberg met opheffen bedreigd.
  - In dit stadsdeel zal, volgens de uitgangspunten geformuleerd in paragraaf 2.2., een openbare onderwijsvoorziening behouden moeten blijven. Het schoolbestuur zal in overleg met de gemeente moeten bekijken wat mogelijk is om deze school te kunnen laten voortbestaan. De gemeenteraad moet besluiten over het al dan niet opheffen van een openbare school. Volgens de prognoses gemaakt in 2000 zou dit probleem pas in 2007 gaan spelen, echter op dit moment is het leerlingenaantal al onder de opheffingsnorm gedaald. Het probleem is nu dus al actueel. In 2003 zal hier, na overleg met het schoolbestuur, door de gemeenteraad een besluit over genomen moeten worden.

b. Maatregelen gericht op de scholen waar sprake is van etnische segregatie en sociaal-economische segregatie

- Er is sprake van etnische segregatie in de volgende stadsdelen op de volgende scholen:
  - West   - de Wieken
  - de Zonnewende
  - Zuid   - Groot Nijeveld
  - Dukenburg   - Aldenhove.
- Er is sprake van sociaal-economische segregatie in de volgende stadsdelen op de volgende scholen:
  - West   - de Wieken
  - de Zonnewende
  - het Octaaf
  - Zonnewende
  - Aquamarijn.
  - Zuid   - Groot Nijeveld
  - Hatert   - de Klumpert
  - de Vossenburcht
  - Dukenburg   - de Montessori Dukenburg
  - de Nutsschool Lankforst.

Wanneer er sprake is van segregatie, dan betekent het dat er leerlingenstromen zijn tussen wijken. Segregatieproblematiek is dus niet op het niveau van een individuele school op te lossen. Zoals in de inleiding al is aangegeven kiezen ouders meestal individueel, waardoor het lastig is een omslag te bewerkstelligen. De drie grote schoolbesturen in Nijmegen (Stichting openbaar primair onderwijs zuid-oost Gelderland (stopozog), stichting Rosascholen, stichting St. Josephscholen) zijn onderling

overeengekomen dat een oplossing voor het doorbreken van deze problematiek gezamenlijk zal moeten worden gerealiseerd. In den lande wordt vaak gekozen voor spreidingsbeleid. Er wordt een maximum gesteld aan het aantal allochtone leerlingen op een school en vervolgens worden allochtone leerlingen dan verspreid over de stad op scholen geplaatst. In Nijmegen willen we daar expliciet niet voor kiezen. Het feit dat scholen ‘zwarte’ scholen (meer dan 50% allochtone leerlingen) of ‘onderwijskansen’ scholen (meer dan 50% gewichtsleerlingen) zijn is *geen* onderwijsprobleem, *mits* de school een afspiegeling is van de wijk. Zoals al gezegd heeft de wijk, een belangrijke sociale functie en heeft de school daarin een centrale plaats. De commissie bereikbaarheid en spreiding stelt dan ook voor afspraken te maken over leerlingstromen tussen wijken, om etnische en sociaal-economische segregatie in te perken. Het voorstel ziet er als volgt uit:

- A. De stad wordt verdeeld in 7 stadsdelen (zie bijlage 3):
1. Lindenholt
  2. Dukenburg
  3. West
  4. Zuidrand
  5. Midden-Zuid
  6. Oost
  7. Waalspronggebied
- B. Afgeproven wordt dat er geen stadsdeeloverschrijdende plaatsing van leerlingen meer plaatsvindt.
- C. Per stadsdeel is een ‘logische verfijningsindeling’ naar subwijken gemaakt. (N.B. Deze indeling komt niet overeen met de wijkindeling die wordt gehanteerd in het rapport leerlingstromen, aangezien deze gezien de ‘natuurlijk looproutes’ naar scholen niet altijd overeenkomt.)
 → Bij de indeling van wijken binnen stadsdelen kan soms sprake zijn van:
- een relatief op zichzelfstaande subwijk, bijvoorbeeld ten gevolge van een grote verkeers-technische scheiding van de rest van het stadsdeel.
  - Een combinatie van subwijken waartussen geen logische (verkeerstechnische) scheiding is.
  - Een subwijk met een heel specifiek maatschappelijke opbouw.
- D. De traditionele vernieuwingscholen (Montessori, Dalton en Jenaplan) hebben geen directe wijkfunctie. Voor deze scholen gelden de afspraken over stadsdeeloverschrijdend verkeer niet. Wel wordt voor deze scholen een maximum aantal leerlingen vastgesteld (uitgangspunt is het aantal leslokalen d.d. 1-10-2002).
- E. Voor scholen die conceptueel (de Vrije school) danwel als bijzondere denominatieve richting de enige stadsvoorziening zijn (islamitische basisschool Abibakr), wordt een uitzondering gemaakt voor stadsdeeloverschrijdend verkeer.
- F. Er wordt een onafhankelijke commissie ingesteld die verzoeken van ouders beoordeelt die van mening zijn dat een uitzondering op deze afspraken nodig is.

→ In het volgende overzicht wordt aangegeven dat met deze voorstellen de keuzevrijheid van ouders gegarandeerd blijft, omdat er in ieder stadsdeel de keuze is tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Daarnaast kunnen ouders ook kiezen voor traditioneel vernieuwingsonderwijs, de Vrije school en de islamitische basisschool.

Wijk	Openbaar	Katholiek	Protestant Christelijk	Algemeen bijzonder	Islamitisch	Vernieuw. Onderwijs	Opmerkingen
Lindenholt	1	3	1 (combi)	1		Montessori	
Dukenburg	2	2	2			Montessori Dalton	
West	1	4				Jenaplan	Jenaplan is tevens een pc-school
Zuidrand		4					Openbaar ontbreekt (zie Muze)
Midden Zuid	1 - Muze wordt ook toegeedeeld aan zuid	5		1		Jenaplan	Openbaar ontbreekt (zie Muze)

Oost	1	4	1		1	Vrije school Jenaplan Montessori	
Waalsprong	1	1		1			

De betrokken partijen zijn zich er van bewust hoezeer deze maatregelen ingrijpen in het gevoel van keuzevrijheid van ouders. Het moet echter duidelijk zijn dat de keuzevrijheid van ouders wettelijk gezien beperkt is. Ouders hebben het recht een denominatieve keuze te maken voor Openbaar, Protestant Christelijk, Katholiek en in Nijmegen ook voor Islamitisch onderwijs. Deze keuzevrijheid wordt met dit voorstel gegarandeerd.

De betrokken partijen vinden het zeer van belang dat deze voorstellen op een goede manier worden gecommuniceerd met ouders die in de nabije toekomst een school voor hun kinderen moeten kiezen. Voorgesteld wordt om de communicatie met bewoners in de wijk over dit onderwerp op te zoeken, met het oog op draagvlak ontwikkeling, opdat een definitieve uitwerking van deze voorstellen op een weloverwogen manier kan plaatsvinden. Het streven is er op gericht deze maatregelen volgend schooljaar – augustus 2004 in te laten gaan.